

Інформаційно-комунікаційні технології в освіті

УДК 378.147:004.8'42=111

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.17676226>

**Інтеграція технологій штучного інтелекту в методику навчання
англійської мови: трансформація дидактичних підходів і сучасні
педагогічні виклики**

Сергієнко Ольга Олександрівна

Старший викладач кафедри іноземних мов та центр мовної підготовки

Національна академія національної гвардії України,

м. Харків, вул. Майдан Захисників України, 3, 61000, Україна,

<https://orcid.org/0009-0008-5370-1560>

Пастушенко Тетяна Володимирівна

Кандидат філологічних наук,

завідувач кафедри іноземних мов природничих факультетів,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка,

м. Київ, вул. Володимирська, 60, 01601, Україна,

<https://orcid.org/0000-0001-9826-5004>

Бойко Оксана Юріївна

Аспірантка кафедри педагогіки та психології освітньої діяльності, Запорізький

національний університет,

м. Запоріжжя, вул. Університетська, 66, 69600, Україна,

<https://orcid.org/0000-0002-8850-1066>

Прийнято: 07.11.2025 | Опубліковано: 21.11.2025

Анотація: Запропоноване дослідження показало, що без залучення інноваційних технологій в освітній процес вкрай важко якісно викладати іноземну мову, особливо англійську, що сьогодні має статус інтернаціональної та максимально затребуваної. Предметом розгляду стала методична інтеграція штучного інтелекту у вивчення англійської мови, об'єктом – навчання через інтерактивні технології. Метою роботи є визначення дидактичної перспективи ШІ, прогнозування його можливостей для розробки педагогічних рекомендацій, як ефективно та етично використовувати штучний інтелект на практиці.

У результаті проведеного дослідження з'ясовано, що ШІ дозволяє максимально оптимізувати навчання, пропонуючи, скажімо, послуги адаптивних платформ, які персоналізують освіту; чат-ботів і голосових асистентів, за допомогою яких формується комунікативна компетентність; автоматизованих систем перевірки письма; генеративних інструментів для розширення дидактичних ресурсів і розвитку студентської творчості та креативності. Виявлено педагогічні, методичні та етичні виклики, якими супроводжується інтеграція штучного інтелекту. До них можна віднести зміну ролі викладача, потребу у розробці нових дидактичних моделей, надмірну автоматизацію навчання, порушення академічної доброчесності тощо. Для уникнення перелічених ризиків, варто узагальнити способи ШІ-впровадження, які мають базуватися на принципах гуманістичної педагогіки та бути особистісно і компетентісно орієнтованими. Сформульовані в межах роботи рекомендації можуть бути корисними для педагогів, адже стосуються доцільного планування занять, розвитку цифрової компетентності викладачів, балансу між технологіями та живою комунікацією, етичного використання штучного інтелекту та активної участі студентів у навчальному процесі.

У підсумку представлено докази ефективності методичної інтеграції ШІ у вивчення англійської мови, що значно підвищує якість освіти, розвиває

компетентності та автономний статус здобувача освіти, формує його критичне мислення та творчі навички в модернізованому середовищі освіти.

Ключові слова: штучний інтелект, навчання англійської мови, методична інтеграція, дидактичні технології, компетентнісний підхід.

Integration of artificial intelligence technologies into English language teaching methods: transformation of didactic approaches and contemporary pedagogical challenges

Serhiienko Olha Oleksandrivna

Seniors Lecture of the Department of Foreign Languages and Language Training
Center

National academy of the national guard of Ukraine, Kharkiv, Maydan Zakhysnykiv
Ukraine, 3, 61000, Ukraine, <https://orcid.org/0009-0008-5370-1560>

Pastushenko Tetiana Volodymyrivna

PhD Philology, Associate Professor Head of Languages Department, Taras
Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Volodymyrska, 60, 01601, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0001-9826-5004>

Boiko Oksana Yuriyivna

PhD Student of the Department of Pedagogy and Psychology of Educational Activity,
Zaporizhzhia National University, Zaporizhzhia, Universytetska, 66, 69600, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-8850-1066>

Abstract: *The proposed study showed that without the use of innovative technologies in the educational process, it is extremely difficult to teach a foreign language, especially English, which today has the status of an international and highly*

sought-after language, in a high-quality manner. The subject of consideration was the methodological integration of artificial intelligence into the study of English, and the object was learning through interactive technologies. The purpose of the work is to determine the didactic prospects of AI, to predict its capabilities for the development of pedagogical recommendations on how to use artificial intelligence effectively and ethically in practice.

The study found that AI allows for maximum optimization of learning by offering, for example, services of adaptive platforms that personalize education; chatbots and voice assistants that help develop communication skills; automated writing assessment systems; generative tools for expanding teaching resources and developing student creativity. Pedagogical, methodological, and ethical challenges associated with the integration of artificial intelligence have been identified. These include changes in the role of teachers, the need to develop new teaching models, excessive automation of learning, violations of academic integrity, etc. To avoid these risks, it is necessary to generalize the methods of AI implementation, which should be based on the principles of humanistic pedagogy and be personality- and competence-oriented. The recommendations formulated in this work may be useful for educators, as they concern the effective planning of classes, the development of teachers' digital competence, the balance between technology and live communication, the ethical use of artificial intelligence, and the active participation of students in the learning process.

In conclusion, evidence is presented of the effectiveness of the methodological integration of AI in English language learning, which significantly improves the quality of education, develops the competencies and autonomous status of the learner, and shapes their critical thinking and creative skills in a modernized educational environment.

Keywords: *artificial intelligence, English language teaching, methodological integration, didactic technologies, competency-based approach.*

Постановка проблеми. Глобалізація та цифровізація сучасної освіти трансформувала традиційні уявлення про навчальний процес, а штучний інтелект як найпопулярніша форма взаємодії людини з технологіями став реальним інструментом практичної діяльності студентів та викладачів. У сфері вивчення іноземних мов ШІ-технології проявляють себе найбільш продуктивно, розширюючи дослідницький потенціал і модернізуючи навчальні методики.

Створені за допомогою штучного інтелекту програми формують так звані адаптивні середовища для навчання, інтегруючись у які, кожен здобувач освіти може відшукати власну траєкторію вивчення мови, отримати гарантований зворотний зв'язок, моделювати комунікативні ситуації, максимально наближені до реальних, тренувати навички говоріння, письмо, аудіювання та читання, аналізувати помилки і отримати рекомендації, як покращити уже здобутий результат. За допомогою ШІ викладачі автоматизовують часогроміздкі та рутинні процеси оцінювання, швидко аналізують успішність, можуть адаптувати складні завдання до будь-якої аудиторії та робити прогнози тих навчальних результатів, що ще попереду.

Звичайно, всі ці нові перспективи тягнуть за собою і низку проблем, з якими рано чи пізно стикаються ті педагоги, які необдуманно використовують можливості штучного інтелекту в освіті. Найперше, втрачають баланс між роботою за комп'ютером і людським спілкуванням, що насичує навчальний процес емоціями, мотивує і дає ціннісні орієнтири. Або занадто довіряють неперевіреному особисто навчальним даним, сумнівному авторству, запропонованому ШІ-системами, тим самим втрачаючи навички критичного мислення свого і студентів.

Для методики викладання англійської мови штучний інтелект став проблемою, адже досі ще не з'явилася цілісна система науково обґрунтованих підходів, які б регулювали правильну взаємодію ШІ із традиційною педагогічною освітою. Крім того, сучасне цифрове середовище освіти відчуває

брак практично підготовлених фахівців, які б могли комплексно застосовувати інтелектуальні технології, а не лише епізодично та заради експерименту.

Актуальність запропонованого дослідження виявляється у потребі слідувати глобальним тенденціям цифровізації освіти, особливо сфери іншомовної комунікації, яка без інноваційної організації навчального процесу обійтися просто не може. Адже професійне зростання сучасних філологів-германістів потребує ефективного та гнучкого вивчення англійської мови, забезпечити яке можуть ІІІ-технології. Їх інтеграція у навчальні форми потребує міждисциплінарного підходу, що поєднує педагогіку, лінгводидактику, психологію та інформаційні технології й формує модернізовану освітню культуру.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Застосування штучного інтелекту в освітніх практиках знаходиться на піку наукових досліджень і методологій. Як показують праці Я. Берегової, Н. Борисенко, О. Гаєвської, Д. Швидкого, О. Трифонові, М. Садового, В. Краснопольського, Є. Козлова, ІІІ не лише автоматизує окремі процеси, а й створює інтелектуальні освітні системи, у яких навчальний контент адаптується до рівня, темпу та стилю навчання індивідуального здобувача освітньої послуги. А. Андрощук та О. Малюга під «штучним інтелектом» розуміють «здатність штучних інтелектуальних систем виконувати творчі функції, які традиційно вважаються прерогативою людини» [1, с. 27] та відзначають його відчутний вплив на всі галузі суспільства. Як переконує Н. Коновальчук, «ІІІ та чати, створені на його основі, стають новим викликом для сучасної системи освіти. Насамперед виникає безліч питань стосовно дотримання студентами академічної доброчесності, адже можливості ІІІ дозволяють отримати готову відповідь на будь-яке завдання з будь-якої дисципліни, а механізмів і технічних засобів виявлення подібних порушень академічної доброчесності наразі не існує. Але ІІІ водночас є інструментом, здатним значно поліпшити, урізноманітнити і доповнити існуючі методи та

форми викладання, а отже, заслуговує на увагу, опанування та практичне застосування викладачами та методистами ЗВО» [6, с. 161]. Саме тому, на думку Н. Хайруліної, «в сучасних умовах необхідно не тільки готувати професіоналів, що забезпечують розробку і функціонування систем штучного інтелекту, але й навчати здобувачів різних освітніх закладів активно користуватися штучним інтелектом як під час занять, так і орієнтуватися в його застосуванні для самостійної освітньої або професійної діяльності» [10, с. 32].

І. Лисак розглядає сучасні тенденції та поширені педагогічні моделі використання штучного інтелекту у процесі викладання іноземної мови, з'ясовує його вплив на розвиток мовленнєвих навичок, студентську автономію та мотивацію, зосереджує увагу на використанні таких ШІ-інструментів, як чат-ботів, асистентів, платформ для перекладу та інтелектуальних навчальних систем [12]. А. Бондар, О. Самар та Н. Фурманчук вивчають роль штучного інтелекту для навчання іноземної мови в академічному середовищі та звертають увагу, як саме студенти ЗВО опановують іншомовну комунікацію за допомогою ШІ. Об'єктом їх безпосереднього дослідження є процес застосування штучного інтелекту на заняттях з іноземної мови [2]. І. Романишин, Т. Чухно, і Н. Фийса стверджують, що «ШІ в освіті дозволяє перейти від стандартного, універсального підходу до індивідуалізованого навчання. Завдяки здатності ШІ аналізувати навчальні потреби, ця технологія спроможна давати персоналізовані завдання й матеріали, що відповідають рівню й стилю вивчення кожного здобувача освіти. Вона є потужним інструментом для створення нового сучасного освітнього простору, який би базувався на унікальних й індивідуальних методиках подання матеріалу й навчання, орієнтована на побажання окремих студентів і відповідає вимогам сьогодення» [9, с. 1].

А. Хомик дає оцінку ролі штучного інтелекту в оптимізації процесу вивчення англійської мови та констатує, що «впровадження ШІ має стратегічне значення» [11, с. 308]. Навіть більше, за Л. Ілійчуком, «провадження штучного

інтелекту в освітню сферу є революційним кроком для сучасної системи освіти, який не тільки змінює підходи до навчання та викладання, а й створює нові можливості для підвищення якості освіти» [5]. В. Зінченко, О. Хававчак і Л. Богуславська з'ясовують вплив ІІІ-технологій на методику викладання філологічних дисциплін та зміну освітніх моделей через стрімкий розвиток цифрового навчання та визнають актуальність штучного інтелекту для модернізації викладацьких практик і покращення результатів навчання [4]. У своїх наукових дослідженнях Н. Рибіна, Н. Кошіль та О. Гирила пропонують проводити інтеграцію ІІІ в освіту вкрай обґрунтовано та педагогічно виважено. На їх думку, сьогодні важливо розробити спеціальні методичні підходи, які б дозволили використовувати технології як допоміжні інструменти, а не як замітники людської діяльності [8].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри таке дослідницьке багатство, присвячене ІІІ-технологіям та їх інтеграції в освіту, проблема комплексного застосування штучного інтелекту у методику викладання англійської мови все ще до кінця не опрацьоване. Через те, що переважна більшість наукових праць зосереджується лише на окремих інтеграційних аспектах, важко узагальнити підходи для системного впровадження ІІІ у цілісній методичній моделі навчання. Невирішеними також є питання дидактичної ролі штучного інтелекту, що позиціонується активним суб'єктом навчання; визначення етичних і методичних орієнтирів для викладачів, що застосовують інноваційні технології; вироблення чітких критеріїв оцінювання ефективної ІІІ-роботи тощо. Потенційний внесок нашої роботи криється в дослідженні штучного інтелекту на заняттях з англійської мови крізь призму етики, дидактики та технологій.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є теоретичне обґрунтування та визначення умов (педагогічних, дидактичних і методичних) адекватної інтеграції ІІІ-технологій у викладання

англійської мови; виявлення переваг та викликів, пов'язаних з їх використанням у модернізованому середовищі освіти. Першочерговим, вважаємо вирішення таких основних завдань:

- дослідити дидактичний потенціал штучного інтелекту під час вивчення англійської мови;
- визначити плюси та мінуси ШІ-інтеграції у практику лінгводидактики;
- конкретизувати основні підходи використання інструментів штучного інтелекту на заняттях з англійської мови;
- створити модель методичної інтеграції ШІ у викладання іноземної мови;
- розробити практичні рекомендації для ефективного використання технологій штучного інтелекту в освіті.

Виклад основного матеріалу дослідження. Найбільш явним виразом цифрової трансформації освіти стала поява штучного інтелекту, впевнена інтеграція якого почалася з експериментальних навчальних проєктів, а сьогодні формує нову освітню парадигму, що стає персоналізованою та орієнтується на дані («*data-driven education*»). Впровадження ШІ-технологій здійснюється за допомогою інтелектуальних систем навчання (Intelligent Tutoring Systems, ITS), які шляхом аналізу поведінки здобувача освіти і його можливостей засвоювати матеріал, прокладають для нього індивідуальну траєкторію навчання; автоматизованого оцінювання, яке, використовуючи певні алгоритми, перевіряє письмові роботи, вимову, лексику та граматику; аналітики освітніх даних (Learning Analytics), що відстежує прогрес на заняттях і прогнозує результати навчання; віртуальних асистентів та чат-ботів – цифрових консультантів чи тьюторів, функції яких зводяться до оперативної підтримки студентів; генеративних моделей (ChatGPT, Gemini, Claude, Copilot) для створення навчальних матеріалів та найрізноманітніших видів контенту, які покращують вивчення іноземної мови.

За таких умов, викладач змушений постійно взаємодіяти із технологіями, а отже, шукати дієві шляхи, щоб застосування інновацій не було фрагментарним, а системним і педагогічно обґрунтованим. Це вкрай важливо для сфери викладання англійської мови, яка через посередництво машинних технологій отримує надзвичайну можливість імітувати автентичне мовленнєве середовище. Так, інструменти Duolingo Max, Grammarly, ELSA Speak, ChatGPT, Quillionz, Replika покращують навички говоріння і письма та мотивують студентів вчитися самостійно. Н. Хайруліна високо оцінює заснований на основі штучного інтелекту сайт Twee, називаючи його помічником викладача, адже з його «розроблено спеціально для фасилітації процесу підготовки завдань з різних аспектів іноземної мови (лексика, граматики, читання, аудіювання, говоріння, письмо). З його допомогою можна створювати тексти та питання до них, наприклад, відкриті тести, з вибором правильної відповіді, вірно/невірно» [10, с. 34]. Навіть більше, згадана платформа «генерує лексичні та граматичні вправи на заповнення пропусків, співвіднесення слів з дефініціями, розкриття дужок, розташування слів в правильному порядку тощо. На сайті платформи можна генерувати транскрипцію до завантаженого відео, сформулювати до цих відео питання, знайти цікаві факти і цитати відомих людей з обраної теми, скласти питання для обговорення, виокремити перелік з переваг і недоліків, скласти списки тим для есе тощо» [10, с. 34].

В одному зі своїх наукових досліджень А. Хомик моделює план практичного заняття з англійської мови, на якому пропонує використати штучний інтелект. Після його практичного застосування науковиця констатує, що такий формат навчання «надає можливість студентам практично застосувати свої знання у галузі англійської мови та ІТ, покращити професійні навички та дослідити потенціал штучного інтелекту в освітньому процесі» [11, с. 308]. О. Зубенко ділиться досвідом використання інтерактивної платформи MyEnglishLab від Pearson, переконуючи, що вона «може контролювати час

виконання завдань, зберігати усі результати, але обирати кращі та сприяти тренуванню у будь-який зручний час» [4, с. 83]. Серед головних дидактичних функцій, що реалізує MyEnglishLab, стверджують Л. Кушмар та Л. Колот є «пізнавальна, розвиваюча (сприяє розвитку таких необхідних пізнавальних процесів, як сприйняття, логічне мислення, пам'ять, уява), тренувальна (можливість самостійно тренуватись та перевірити свій рівень знань та умінь з певної теми, визначити конкретні прогалини, доопрацювати їх та виконати запропоновані завдання ще кілька разів з метою покращання результатів), діагностична (викладач має змогу швидко здійснити контроль та з'ясувати рівень засвоєння навчальної теми студентами), комунікативна (маючи діалог з комп'ютером студенти долають бар'єр боязливості)» [7, с. 57].

Констатуємо, що прогресивне навчання іноземної мови із застосуванням ІІІ дозволяє:

- персоналізувати навчальний процес, підлаштовуючи складність завдань і темпи вивчення теми під конкретну особу;
- поєднати інтелектуальні механізми з елементами гри через гейміфікацію освіти;
- за допомогою інтерактивної взаємодії організовувати англomовне спілкування в режимі реального часу;
- автоматично виявляти фонетичні, лексичні та граматичні неточності та миттєво на них реагувати;
- швидко генерувати тексти, вправи, тести, діалоги будь-якої складності, щоб максимально розвантажити викладача;
- формувати навички цифрової грамотності викладачів та студентів, дотримуючись принципу безперервного навчання.

Скептичне ставлення до можливостей штучного інтелекту покращувати іншомовну комунікацію породжує, на жаль, багато розмов про доцільність його використання. Також суперечливими стають питання етичного використання

ШІ-можливостей, порушення авторського права та академічної доброчесності, навчання з ШІ-інструментами задля спрощення, а не розвитку розумової активності тощо. Саме тому, очевидно є потреба створити ефективну модель застосування штучного інтелекту під час викладання англійської мови, у якій би інноваційні покращення поєднувалися із традиційними принципами освіти, не замінюючи їх, а доповнюючи. Вона має базуватися на гуманістичній філософії освіти, у якій здобувач позиціонується як активний внутрішньо мотивований суб'єкт, що через практику здобуває компетентності.

Якщо розглядати модель інтеграції штучного інтелекту у методику викладання англійської мови як концепцію, то в її основі мають стояти три взаємопов'язані блоки / компоненти:

- гуманістичний, щоб утвердити цінність студента, його автономність, критичне мислення, емпатію та етичну взаємодію зі штучним інтелектом;
- компетентнісний, щоб формувати й розвивати комунікативні, цифрові, соціокультурні та навчально-пізнавальні навички;
- особистісно орієнтований, щоб адаптувати навчальну траєкторію, її зміст, форму та ритму до індивідуальних потреб конкретного учасника освітнього процесу.

За допомогою п'яти взаємопов'язаних рівнів можна візуалізувати структуру інтеграційної моделі вивчення англійської мови із можливостями ШІ та представити їх педагогічні цілі, технологічні засоби та прогнозовані результати:

1. Мотиваційно-орієнтаційний рівень. Має на меті підштовхнути студента до співпраці з технологіями ШІ через використання інтерактивних чат-ботів, гейміфікованих завдань, візуальних генераторів. Так створюється індивідуальний навчальний простір, а вивчення англійської мови з допомогою штучного інтелекту стає цікавішим.

2. *Діагностико-аналітичний рівень.* За допомогою адаптивних систем типу Lingvist, ELSA Speak, Grammarly Insights чи Learning Analytics визначається вихідний рівень знань здобувача освіти і підбирається курс «під нього».

3. *Змістово-діяльнісний рівень.* Традиційне навчання залучає до свого методологічного арсеналу ШІ-інструменти: генеративні системи ChatGPT, QuillBot, Jasper, додатки Grammarly, Write&Improve для перевірки письма, голосові тренажери ELSA Speak, TalkPal тощо, щоб зробити студента співтворцем навчання, а викладача – лише модератором і консультантом.

4. *Рефлексивно-оцінювальний рівень.* Завдяки інтелектуальним платформам самооцінювання та аналітики майбутній філолог може самостійно оцінити як і свої досягнення, так і прогалини в вивченні мови, а також усвідомлено приймати технологічні рішення.

5. *Корекційно-розвивальний рівень.* На цьому етапі відбувається удосконалення мовних навичок і компенсація усіх недопрацювань шляхом генерації додаткових завдань, створених і рекомендованих ШІ.

Як бачимо, запропонована модель методичної інтеграції штучного інтелекту у викладання англійської мови вимагає не лише результативного навчання, а й всебічного розвитку критичного, креативного та самоорганізованого студента. Викладач, як особистість, також має підлаштовуватися під вимоги тенденційної цифровізації освіти: бути професійно обізнаним, методично грамотним, з чіткою етичною позицією щодо ШІ, щоб ефективно планувати і доцільно його використовувати під час вивчення англійської мови.

Вкрай важливо, щоб висококваліфікований педагог доповнював традиційні методи навчання і живе спілкування зі студентами ШІ-інструментами, не перетворюючи їх на самоціль, чітко визначав їх дидактичну користь та обирав лише ті платформи, які відповідають рівню, віку і навчальним потребам здобувачів освіти. Постійно підтримував власну цифрово-педагогічну

компетентність через курси та воркшопи у межах Erasmus+, Coursera, EdX) і завжди перевіряв достовірність згенерованих матеріалів. Пояснював студентам межу між допомогою і плагіатом та заохочував прозоре використання ШІ в освіті.

Висновки. Всебічний розгляд питання інтеграції ШІ у методику викладання англійської мови продемонстрував дидактичний потенціал та функціональні можливості адаптивних платформ, чат-ботів, автоматизованих систем і генеративних інструментів, з допомогою яких традиційне навчання стає персоналізованим, інтерактивним, фітбековим та розвиває у студентів іншомовну комунікативну компетентність, самостійність та мотивацію. Застосований у роботі концептуальний підхід виявив потребу гармонійно використовувати технологічні можливості штучного інтелекту з традиційними навчальними практиками. А методичні та етичні побоювання педагогів підкреслили важливість усвідомленого, збалансованого та доброчесного використання ШІ під час вивчення англійської мови. Узагальнена модель методичної інтеграції штучного інтелекту продемонструвала потенціал мотиваційного, діагностико-аналітичного, змістово-діяльнісного, рефлексивно-оцінювального та корекційно-розвивального етапів його впровадження. Враховуючи гуманістичні принципи та компетентнісно орієнтовані підходи, вона ефективно інтегрує ШІ-технології та зберігає традиційні цінності навчального процесу.

Дотримання практичних рекомендацій дозволить використовувати ШІ доцільно, а у випадку з англійською мовою зробити його не лише технічною інновацією, а ефективним засобом досягнення професійної компетенції в іншомовному середовищі.

Список використаних джерел

1. Андрощук А., Малюга О. Використання штучного інтелекту у вищій освіті: стан і тенденції. *International Science Journal of Education and Linguistics*. 2024. № 3 (2). С. 27–35.
2. Бондар А., Самар О., Фурманчук Н. Особливості використання штучного інтелекту як ефективного інструменту викладання іноземних мов. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2024. Вип. 214. С. 133–137.
3. Зінченко В., Хававчак О., Богуславська Л. Вплив технологій штучного інтелекту на методики викладання філологічних дисциплін. *Педагогічна академія: наукові записки*. 2024. № 9. С. 1–22.
4. Зубенко О. Штучний інтелект і вивчення іноземної мови. *Закарпатські філологічні студії*. Вип. 27. Том 2. С. 80–85.
5. Ілійчук Л. Штучний інтелект і якість освіти: можливості, виклики та загрози. *Науково-педагогічні студії*. 2024. № 8. С. 232–248.
6. Коновальчук Н. Перспективи застосування інструментів на основі штучного інтелекту у викладанні української мови як іноземної. *Український педагогічний журнал*. 2024. № 3. С. 160–166.
7. Кушмар Л. В., Колот Л. А. Myenglishlab як одна з інноваційних платформ змішаного навчання. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов*. 2019. Вип. 89. С. 52–58.
8. Рибіна Н., Кошіль Н., Гирила О. Штучний інтелект і переклад у викладанні англійської мови: можливості та виклики. *Медична освіта*. 2025. № (2). С. 87–91.
9. Романишин І., Чухно Т., Фийса Н. Трансформація методів навчання й викладання англійської мови у вищій школі: використання штучного інтелекту, аналіз впливу, перспективи. *Академічні візії*. 2023. № 24. С. 1–14

10. Хайруліна Н. Використання штучного інтелекту в під час вивчення іноземних мов здобувачами вищої освіти в процесі їх фахової підготовки. *Інноваційна педагогіка*. 2024. Вип. 70. Том 2. С. 32–36.

11. Хомик А. Роль штучного інтелекту у процесі вивчення англійської мови майбутніми фахівцями з інформаційних технологій у закладах вищої освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2025. Вип. 84. Том 3. С. 303–309.

12. Lysak G. Integration of artificial intelligence in teaching English as a foreign language in Europe: a critical review of tools, methods, and impact. *Comparative Professional Pedagogy*. 2025. № 15 (1). С. 48–55.